

YENİ BAŞLAYAN İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRETİM ÜYELERİ İÇİN BAŞARILI OLABİLME YOLLARI

Halit Cenan Mertol

GİRİŞ

Bir üniversitede İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyeliğine yeni başlayarak, akademik dünyaya ilk adımınızı atmış bulunuyorsunuz. Bu durum sizin açınızdan hem heyecan verici, hem de biraz korkutucudur. Artık sizin de öğrencileriniz olacak ve onlara mesleğinizin inceliklerini öğreteceksiniz. Beraberce yeni araştırmalara ve bilgilere uzanacak, çok zevkli bir yolculuğa çıkacaksınız. Bunları yaparken önünüzdeki uzun ve dik yamaçları nasıl aşacağınızı, nereden başlayıp nasıl bir yöntem izleyeceğinizi düşünmek ise, sizi biraz ürkütebilir. Sakın umutsuzluğa düşmeyiniz. Sizden önce de birçok kişi, bir zamanlar öğretim üyeliğine yeni başlamıştı ve hayatta kalmıştı. Gülümsemenize devam edin. Diğerleri başardığına göre, siz de muhtemelen başaracaksınız.

Başarıya ulaşmayı, önemli olan iki ana konuda kendinizi geliştirerek sağlayabilirsiniz. Bu konulardan birincisi İnşaat Mühendisliği Eğitimi, ikincisi ise İnşaat Mühendisliği ile ilgili araştırmalardır. Bu makale, genel konularla birlikte, özellikle bu iki konu üzerine izlenmesi gereken yöntemleri ortaya koymakta ve başarıya ulaşmak için yapılması gerekenleri vurgulamaktadır.

İnşaat Mühendisliği Lisans Eğitimi'nin amacı, öğrencileri İnşaat Mühendisliği mesleğini uygulamaya yönelik olarak yetiştirmektir. Bu eğitim, üniversitelerde öğretim görevlileri ve üyeleri (sizler) tarafından verilmektedir. Ancak sizler de, bu eğitimin nasıl verileceği konusunda, ne lisans, yüksek lisans ve doktora çalışmaları sırasında, ne de üniversitede çalışmaya başladığınızın ilk zamanlarında bir eğitim aldınız. Üniversitede öğretim üyeliği, öğretimin nasıl yapılacağı konusunda sistematik bir eğitim verilmeyen ve bu eğitime gerek duyulmayan, dünyadaki yegâne meslektir (Felder 2004). Berber çıraklarına bile, işi nasıl yapacakları daha detaylı olarak gösterilmektedir. Bir üniversiteye öğretim üyesi olarak başladığınızda, size o dönem okutacağınız derslerin listesi verilir ve o dersin nasıl öğretilmesi hakkında hiçbir bilgi verilmez. Bu sebeple sizin vereceğiniz eğitimin kaynağını, size mesleğinizi öğreten diğer öğretim üyelerinin eğitim yöntemleridir. Ancak onlara da, böyle bir eğitim verilmediğini göz önünde bulundurursak, şu anki sistemde bulunan mantık eksikliğini açıkça görebiliriz.

Öğretmek beceri gerektiren bir zanaattır. Belki de herkes bir grup öğrenci önüne çıkıp, bazı bilgileri sunabilir. Ancak çok az kişi, yeterli bir eğitim ve deneyimi olmadan, öğrencileri nasıl motive edebileceğini, heyecanlandıracağını, ilham verebileceğini, onlara hem öğretici hem de uygun sınavlar hazırlayabileceğini, onların değişik düzeydeki bilgi eksikleriyle baş edebileceğini, derslere getirdikleri duygusal problemleriyle nasıl başa çıkabileceğini, onların yetenek ve seviyelerini göz ederek hayat boyu öğrenen bireyler olarak yetiştirebileceğini bilebilir. Şanslıyız

Halit Cenan Mertol
Atılım Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü
Kızılcaşar Köyü 06836, İncek / Gölbaşı / Ankara, Türkiye
E-posta: hcmertol@atilim.edu.tr

ki, diğer zanaatların becerileri gibi, öğretme becerisi de öğrenilebilir, zaman içinde uygulanarak ve bu uygulamaları değerlendirerek geliştirilebilir. Bazı batı üniversiteleri bu gerçeği görmüştür ve öğretim üyelerine bu işin nasıl yapılacağına dair seminerler ve eğitimler düzenlemektedirler. Ancak pedagoji (eğitim bilimi) eğitimine hala, öğretim üyelerinin gelişiminde vazgeçilmez bir öge olarak bakılmamaktadır ve yeni başlayan öğretim üyeleri bu konuyu kendi çabalarıyla öğrenmeye çalışmaktadırlar (Felder 2004).

YÖNTEM

Genel Konular:

Öğretim üyesi olmak hiç de kolay değildir. Yapacak onca iş, uygulayacak birçok plan varken, nereden başlayacağınız en önemli sorudur. Bu sorunun cevabı aslında organize olmaktan geçer. İlk önce amaçlarınız doğrultusunda gerçekçi hedefler belirlemeli ve bu hedefleri öncelik sırasına göre sıralamalısınız. Bu hedefleri belirlerken, kısa dönemlik ve uzun dönemlik olarak iki kategoriye ayırabilirsiniz. Belirlenen öncelik sırasına göre hedeflere ulaşmak için gerekli adımlar sırasıyla atmalısınız. Bu hedeflerin kariyerinizin başında belirlenmesi önemli bir noktadır.

Yapacağınız işlere hazır olduğunuzu hissetmeden başlamalısınız (Boice ve Nimus 2000). Hiçbir zaman tam hazır olamayabilirsiniz ve bu da sizin o işe hiçbir zaman başlayamamanıza neden olabilir. Ancak ne zaman bir işe başlarsanız, o zaman hem o işin eksikler daha hızlı ve detaylı olarak görülecek, hem de giderilmesi için gereken çalışmalara ivedilikle başlanabilecektir.

Odaklanmak kariyeriniz boyunca sahip olmanız gereken bir özelliğiniz olmalıdır. Her zaman uğraştığınız işe odaklanmalı ve o işi yapmaya ayırdığınız süre içinde sadece o işle ilgilenmelisiniz. Bu yöntem hem daha verimli çalışmanıza sebep olacak, hem de işlerin daha hızlı bitmesini sağlayacaktır. Bu durum tatilleriniz için de geçerlidir. Rahatlamak için kullandığınız zamanda gerçekten rahatlayın. Tatildeyken iş düşünmek veya isteyken tatil düşünmek, hem tatilinizin hem de işinizin verimini düşürür.

Odaklanma konusu uzun vadede de önemlidir. Zaman geçtikçe belirlenen hedeflerden uzaklaştığınızı anlarsanız, durup bir durum değerlendirmesi yapınız. Eğer hedeflerinizde bir değişiklik olmuşsa, bu hedeflerdeki gerekli değişiklikleri hayata geçiriniz. Eğer hedeflerde değişiklik olmamışsa, hedeflerinize yeniden odaklanıp kendinizi ona göre ayarlamalısınız.

Zamanınızı doğru kullanma, her meslek için olduğu gibi, öğretim üyeleri için de çok önemlidir. Hedeflere ulaşmak için doğru zamanlama şarttır. Zamanlama yaparken günlük zaman çizelgeleri oluşturmak, işinize çok yarayacaktır. Bu zaman çizelgeleriyle, gerçekte harcadığınız zaman durumunuzu karşılaştırıp, kendinizi değerlendiriniz.

Doğru zamanlama yaparak, yapabileceğinizden fazla yük altına girmenizi engelleyebilirsiniz. Yeni başlayan bir öğretim üyesi olarak sizden, kimsenin istemediği tarzdaki birçok idari görevleri yapmanız istenebilir. Kariyerinizin başındayken aşırı bir komisyon veya idari yük altına girmek, sizin eğitim ve araştırma çabalarınızı önemli ölçüde baltalayabilir. Bu sebeple nasıl hayır

denileceğini (ne zaman ve kime) öğrenmeniz çok önemlidir. Hiçbir zaman ani bir kararlar sorumlulukların ve idari görevlerin altına girmeyiniz ve yapamayacağınız taahhütlerde bulunmayınız. En azından bir gün düşünme süresi isteyip, üsteleneceğiniz işi hakkıyla ve zamanında yapabilmeyinizin olanaklı olup olmadığını değerlendiriniz.

Her ne koşulda olursa olsun, zamanlama yaparken kendinize de zaman ayırmayı unutmayınız. Bu zaman dilimi, işle ilgili konulardan ve problemlerden uzaklaşmanıza, sonrasında taze bir zihinle o konulara ve problemlere tekrar dönebilmenizi sağlayacaktır. Kendinize ayırdığınız zamanda spor yapabilirsiniz. Düzenli olarak bir spor faaliyetinde yer almak hem sizin sağlığınız açısından, hem de dengeli bir vücut/kitle endeksi açısından gereklidir. Diğer bir etkinlik olarak, üniversite kampüsü içerisinde, size anlamlı gelen aktivitelere katılabilirsiniz. Tüm bunları yaparken, iş hayatıyla ev hayatı arasında dengeyi mutlaka sağlamalısınız.

Yeni bir işe başladığınız için, o iş hakkındaki bütün bilgileri, kuralları ve gerektirmeleri öğrenmeniz gerekmektedir (Mabrouk 2006). Bu bilgilerin sizin ayağınıza geleceğini hiçbir zaman düşünmeyiniz. Siz o bilgilere ulaşmaya çalışın ve ulaştığınız bilgilerin doğruluğunu da mutlaka teyit ettiriniz. Bir öğretim üyesi olarak yasal hak ve sorumluluklarınız hakkında gerekli bilgileri ediniz. Üniversite yönetmeliklerini ve yasaları okuyunuz. Bölüm başkanı, dekan, vb. gibi kişilerin sorumluluklarını ve yetkilerini öğreniniz. Aklınıza takılan konularda bölüm başkanınıza ve diğer öğretim üyelerine danışınız. Yasal prosedürleri (başvuru süreci, ne olabilir, bir dava açma, vb.) öğreniniz. Her zaman iyimser olun ancak en kötüsüne de hazırlanınız. Bu nedenle her durumu belgeleyin ve belgeleri mutlaka saklayınız. Hukuki bir dava durumunda, hangi dokümanların kabul edilebileceğini bilin ve ona göre dokümanları toplayınız.

Akil hocası (mentor) uygulaması, Türkiye’de yaygın olmasa da, birçok ülkede uygulaması geniş bir şekilde yapılan danışmanlık biçimidir. Bu uygulamada, siz öğretim üyeliğine yeni başlayan bir kişi olarak, kendinizce ideal olarak gördüğünüz bir öğretim üyesine, sizin akıl hocanız olması için teklifte bulunursunuz. Eğer bu teklif olumlu karşılanırsa, o kişi sizin akıl hocanız olur ve atacağınız her adımdan önce onun fikrini alarak değerlendirmelerinizi yaparsınız. Unutmayınız ki, böyle bir yardımın/danışmanlığın ne kadar gerekli ve yararlı olduğunu akıl hocaları da çok iyi bilmektedirler. Onlar da bir gün bu işe yeni başlamışlardı ve bir rehber ne kadar ihtiyaç duyduklarını hatırlamaktadırlar. Akil hocalığı hakkında daha detaylı bilgiye ulaşmak için King 2003 adlı referansı okuyabilirsiniz.

İyi ve ilgili bir akıl hocası seçiniz ve onunla iyi iş ilişkileri kurmaya başlayınız. Birçok değişik konu için değişik akıl hocaları seçebilirsiniz. Araştırma çalışmaları ve destek programı başvuruları için farklı, öğretim çalışmaları için farklı, genel konular için farklı kişileri seçebilirsiniz. Ancak akıl hocalarının ulaşılabilirliği önemli bir konudur, bu sebeple akıl hocalarınızın sizin bölümünüzden olmasında büyük fayda vardır.

Akademik hayatınızın başlangıcı, terfi ve atamalardan bahsetmek için çok erken olsa da, hazırlıklarınızı bu yönde yapmak için tam zamanıdır. İlk olarak, akademik ilerleme ve atamalar için gerekli olan resmi veya gayriresmi kriterleri öğrenin ve anladığınızdan emin olunuz. Bu bilgiler ışığında, özgeçmiş ve öğretim dosyanızı oluşturmaya başlayınız. Bu dosyaya, eğitim, araştırma ve idari konularda gerçekleştirdiğiniz bütün katkıları ekleyiniz. Eğitim konusunda örnek vermek

gerekirse: Betonarme dersinin işleyişinde yaptığınız değişiklikleri, nedenlerini, umulan ve karşılaşılan sonuçlarını vurgulayarak hazırladığınız dokümanı eğitim dosyanıza ekleyiniz. Dosyayı baştan itibaren düzenli olarak oluşturursanız, ileride gerektiği zaman, büyük bir işin üstesinden gelmiş olursunuz. Dosyanızı oluştururken, teşekkür mektuplarını, destekleyici yazıları, vb. unutmayınız. Bu gibi dokümanları belki de hiç kullanmayacaksınız ancak eğer gerekirse, en azından nerede bulacağınızı bileceksiniz.

İşler her zaman iyi gitmeyebilir. Öğretime başladığınız ilk yılda mükemmel olmak zorunda değilsiniz. Ayrıca bu ilk yılda, hiç makale yazamamış olabilirsiniz veya proje destek başvurularınızın hepsi geri çevrilmiş olabilir. İşler istediğiniz gibi gitmediğinde sakın depresyona girmeyiniz. Sadece orada bulunun, orada neden bulunduğunuzu hatırlamaya çalışın, öğrencilerinizi ve meslektaşlarınızı dinleyin ve içgüdülerinize güveniniz. Uyuşmazlıklar veya çatışmalar çıktığında diplomatik olmaya çalışınız. Sorun yaratıcı değil, çözüme yönelik adım atıcı olunuz. Unutmayınız ki, dünyayı (bölümünüzü) tek günde değiştiremezsiniz. Bunun için kendinize ve dünyaya zaman tanıyınız.

Sosyal yalıtım, yeni öğretim üyelerinin ortak problemlerinin başında gelmektedir. Böyle bir duruma düşmemek için gerekli tüm çabaları gösteriniz. Bölümünüzdeki bütün sosyal faaliyetlere mutlaka katılınız. Hatta bazı faaliyetlerin organizasyonunda ön sıralarda yer alınız. İdari personelle iyi ilişkiler içinde olunuz. Sizin için ve sizinle çalışanları motive etmek, başarıyı elde etmek için çok önemlidir. Bu sebeple, idari personeli, öğrencilerinizi ve çalışma arkadaşlarınızı gerektiği zaman takdir etmeyi ve ödüllendirmeyi unutmayınız.

Her hafta en az 2 ila 4 saatinizi diğer öğretim üyeleri ile ilişkilere ayırınız. Araştırma ve öğretim çalışmalarınıza fayda sağlayacak bağlantılar oluşturunuz. İyi ilişkiler iyi fikirler oluşturur. Bazen araştırma projelerinin başlayabilmesini sağlar veya öğretim başarınızı arttırır. Bu sayede araştırma, öğretim ve idari konularda mevcut olan gelişmeleri aranızda paylaşınız. Onların ve sizin devam ettirdikleriniz projelerden bahsediniz. Birlikte yapılabilecek ortak çalışma potansiyelini değerlendiriniz. Branşlar arası çalışmalar tüm dünyada takdir gören önemli çalışmalardır. Bu çalışmalarını yapmak için ise diğer branşlardan öğretim üyeleriyle tanışmanız şarttır. Bu sebeple diğer branşlardan öğretim üyeleriyle tanışmak için elinizdeki bütün fırsatları kullanınız.

Öğretim Üzerine:

Mühendislik Eğitimi'ndeki geleneksel yöntem, genel konulardan (ilke, kanun ve teoriler) başlanılarak, belirli durumlara bu genel konuların uygulanması sistemine yani tümdengelim sistemine dayanır (Felder ve Brent 2004). Birçok derste, öğretim üyesi ilk önce teorileri, ilkeleri, kanunları, matematiksel yöntemleri ve algoritmaları öğretir. Ardından bu matematiksel yöntemleri ve algoritmaları, öğrencilerin uygulayabilecekleri alıştırmalar ve ödevler verir. İnşaat Mühendisliği Müfredatı da yine aynı prensiple oluşturulmuştur. Öğrenciler ilk yıllarını temel matematik ve fizik derslerini öğrenerek geçirir. İkinci ve hatta üçüncü yıllarını da temel mühendislik bilimi derslerini öğrenir. Son sene ise öğrenciler ilgi alanlarına göre dersler seçerek, bir konuda uzmanlaşırlar ve bitirme projesi ile de uzmanlaştıkları konuda ilk üç senede öğrendikleri temel bilgileri kullanarak bir yapı analiz eder ve tasarımını yaparlar.

Tabi ki nasıl öğrenebileceğimiz, kişiden kişiye değişen bir durumdur. Bazısı derste, bazısı kitaptan çalışınca, bazısı başkalarının notundan ders sonrası çalıştığında öğrenir. Bu sebeple ilk olarak öğrenme tiplerini bahsedelim. Öğrenme tipleri öğrencilerin bilgiyi alma ve işlemeleri için değişik yöntemlerdir. Bu yöntemleri anlamak, herhangi bir dersi tasarlarken, ilk adımları atabilmek için çok önemlidir. Bu yöntemler genel olarak üç çeşittir (Felder ve Brent 2004):

Aktif Öğrenme: Öğrencilere sınıf içinde yaptırılan aktivitelerle, öğretilen ders malzemesi ile öğrencilerin iç içe geçmesi sağlanır. Bu aktiviteler, öğrencilerle anlatılan konuyu birbirine bağladığı sürece, her tür aktiviteyi içerir. Öğrencilere bireysel olarak veya küçük gruplar halinde, bir soruyu cevaplamak için, cevaba nasıl başlanacağını bulmak için, bir sorunun veya çözüm basamaklarını bulunması için, yeni fikirler oluşturmak için, hatayı saptamak için, biraz önce anlatılan ders hakkında sorabilecekleri soruları düşünmek için, vb. için belirli bir zaman verilir. Bu süre sonunda öğretim üyesi, bireylerin veya grupların cevaplarını sırasıyla alarak doğru cevaba ulaşılmasını ve öğrencilerin o konuyu daha iyi anlamalarını sağlar.

Müşterek Öğrenme: İki veya daha fazla öğrencinin bir araya gelerek, bir ödevi veya projeyi beraberce yapmaları ile öğrenmeleri sağlanan yöntemdir. Müşterek öğrenme öğrencilerin takım çalışması yeteneklerinin gelişmesini sağlar. Aynı zamanda öğrencilere, kendi yaptıkları bölüm için, takımın diğer üyelerine karşı kişisel sorumluluk kazandırır. Unutmayınız ki, İnşaat Mühendisliği Öğrencileri mezun olduktan sonra, mutlaka takımlar halinde çalışacaklar ve performansları da, onların teknik becerilerinden çok, üyesi oldukları takıma ne kadar uyum ve katkı sağladıklarıyla değerlendirilecektir.

Soruna Dayalı Öğrenme: Öğretilecek malzeme, bir sorun ortaya konularak, o sorunun çözümü vasıtasıyla öğrencilere aktarılıp, öğrencilerin bu malzemeyi özümsemesine ve hatırlamasına yönelik bir yöntemidir.

Bu öğrenme yöntemleri ışığında derslerinizin içeriğini hazırlamalısınız. Dersin özetini hazırlarken, dersin tam bir tanımını yapınız. Dersin amacını, içeriğini, ders ve yardımcı kitapları, kullanılacak yöntem ve değerlendirme konusunda açıklamalarda bulununuz. Ödevlerin ve sınavların şekli, değerlendirilmesi ve tarihleri konularında gerekli detayları belirtiniz. Dersin amaçlarını öğrenim çıktıları şeklinde oluşturunuz. Başka bir deyişle, öğrencinin Betonarme 1 dersini tamamladığında, kavramsal olarak ne yapabileceğini maddeler halinde sıralayınız. Eğer öğrenim çıktılarını anlaşılır bir şekilde tespit ederseniz, dersin geri kalanı ve planlaması, bu çıktıları vereceğinden dolayı çok kolaylaşmış olacaktır. Öğrenim çıktıları ile ilgili daha detaylı bilgi için Adam 2006'ya bakınız.

Derslere gereğinden fazla değil, gerektiği kadar zaman ayırarak hazırlanınız. Derslere hazırlanma sürenizi, dersin verildiği ilk seneden sonra, her ders saati başına en fazla 1,5 saat olarak sınırlayınız.

Ders başlamadan en az 10 dakika önce sınıfta olunuz. Bu şekilde derse koşarak, nefes nefese, aceleci bir şekilde gelmiş olmayacaksınız. Derse başlamadan önce derin bir nefes alın ve rahatlayınız. İstekli, duyarlı ve sabırlı bir şekilde öğretiniz. Siz istekli olursanız, öğrencileriniz de istekli olur.

Dönem başındaki ilk derste, öğrencilerinizden neler beklediğinizi açıkça belirtiniz. Bu beklentileri, dönem süresince derslerde belirli sıklıkta tekrar ediniz. Öğrenciler sürprizlere, özellikle notlarını etkileyebilecek olanlarına, genelde açık değildir. Bu sebeple sürprizlerden uzak durunuz. Dersin başında onlara hangi konuyu anlatacağınızı belirtin, konu anlatın ve ders sonunda anlattığınız konuyu özetleyiniz.

Öğrencilerinizi ismen tanımanız onlar üzerinde daha etkili olmanızı, onların da derse daha aktif katılmalarını sağlayacaktır. Aktif bir sınıf her an alarmdadır ve bu şekilde öğrenir. Pasif bir sınıfın ise öğrenme ihtimali vardır. Bu sebeple katılımı, soruları ve tartışmaları destekleyiniz. Bütün bilgiyi vermek yerine, öğrencilerin o bilgilere ulaşmasını sağlayınız. Öğrencilerinizin öğrenme isteğini ortaya çıkarmak için, onlara gerekli motivasyonu veriniz. Öğrencileriniz konuşurken de onları dinleyiniz.

Acele ederek öğretmek kötü bir yöntemidir. Yavaş bir şekilde öğretmek, öğrencilerin soru sormalarına ve birbirleriyle etkileşime girmelerine zaman tanıyınız. Yüksek miktardaki ders malzemesinin hızlı bir şekilde öğretilmesi, öğrencinin katılımını sağlamak gerçekten çok zordur. Bu nedenle, öğrencilerinizin dönem içerisinde verilecek 50 fikri anlayıp benimsemesi, 100 adet fikrin pasif olarak deftere yazılmasından çok daha etkili olacaktır.

Derslerin sonunda veya bir sonraki dersin başında tam olarak anlaşılmamış konuları toparlamak için gereken zamanı bırakınız. Örnek olarak: Öğretim üyesi, dersi beş dakikalığına durdurarak öğrencilere "Bugünkü dersin en önemli noktası neydi?" ve "Bugünkü dersin en anlaşılmayan noktası neydi?" diye iki soru yöneltir ve isim vermeden bir kağıda bu soruları cevaplamasını ister. Öğretim üyesi dersten sonra gelen cevapları değerlendirir, dersin en anlaşılmamış noktasını bulur ve bir sonraki dersin başında, bu konuya tekrar değinerek konuya açıklık getirir (Angelo ve Cross 1993).

Araştırma çalışmalarıyla dersleri bütünleştirin ve öğrencilerin İnşaat Mühendisliği hakkında heyecan duymalarını sağlayınız. Kendi deneyimlerinizi kullanarak öğretmek, başkalarınınkini kullanmaktan çok daha iyidir. Bundan daha fazla zevk duyacaksınız ve öğrencileriniz de bunu hissedeceklerdir.

Kendinize göre uygun olan not verme (değerlendirme) sisteminizi oluşturunuz. Başta bu konuya ayıracağınız zamana değecek ve oluşturacağınız not verme sistemi daha sonradan oluşabilecek karışıklıkları engelleyecektir.

Küçük olaylara veya birkaç kişinin şikâyetine aldırmayınız. Herkesi aynı anda mutlu etmek hiçbir zaman mümkün değildir. Bu sebeple çoğunluğu dinleyiniz. Örnek vermek gerekirse, bir öğrencinin bir soruyu anlamadıysa, sınıfın da o konuyu anlayıp anlamadığını parmaklarını kaldırarak göstermelerini isteyiniz. Eğer sınıfın çoğunluğu anlamış ve birkaç kişi anlamamışsa, sınıfın zamanını çalmamak için o kişileri dersten sonra kendi odanıza çağırın ve konuyu açıklığa kavuşturunuz.

Öğrencilerin kopya çekmelerini ve akademik sahtekârlık yapmalarını göz ardı etmeyiniz. Bu konularda neler yapacağınızı baştan belirtiniz. Kopya çekme olayları veya akademik sahtekârlık durumlarında mutlaka durumu bölüm başkanınıza iletiniz. Sakın bu çeşit problemleri geçiştirmeye çalışmayın veya görmemezlikten gelmeyiniz. Görmemezlikten gelmeniz demek, bu durumun sizin derslerinizde

daha da yaygınlaşmaya başlayacağı ve öğrenciler üzerinde kronik bir hal almaya başlayacağı demektir. Unutmayın ki buradaki amaç, öğrenciyi bu durumdan kurtarıp, ona doğru yolu göstermektir.

Öğretim yeteneğinizi geliştirmek için akıl hocanızdan destek alınız. Onu derslerinize davet edin, ders sonunda nelerin iyi gittiği ve nelerin daha iyi olabileceği konusundaki fikirlerini öğreniniz. Onun sınıfını ziyaret ediniz. Ders başlamadan önce akıl hocanızın ders hakkındaki planlarını tartışınız. Ders bitiminde ise, ders hakkındaki fikirlerinizi ortaya koyunuz. Bölümünüzdeki diğer etkin öğretim üyelerini bulun ve onların bazı derslerine katılınız. Bölüm dışından sizin verdiğiniz dersleri, öğretim yönteminizi değerlendirebilecek bir öğretim üyesi bulun ve onun değerlendirmelerini göz önüne alınız.

Unutmayın ki, nasıl öğreteceğinizi öğrenmek, öğretme yeteneklerinizi keşfetmek ve bu yeteneklerinizi geliştirmek bütün kariyeriniz süresinde devam edecek bir süreçtir. Mümkün olduğu zamanlarda öğretim geliştirme kurslarına katılmanız, bu süreçte olumlu etki yapacaktır. Bu, sizin işe başladığınızın ilk senesinde gerçekleştirebileceğiniz bir olay değildir. Bir şeyi düzgün yapmak için en az üç deneme gereklidir. Bu nedenle ilk yıl kendinizden çok fazla bir şey beklemeyiniz. Dersin amaçlarına uygun konuları öğretmeye çalışınız. İkinci sene biraz daha kolay olacaktır. Üçüncü sene dersi “çantada keklik” göreceksiniz ve hatta ders sıkıcı gelmeye başlayacaktır. İşte bu aşamada bazı denemelere başlayabilirsiniz ve dersten daha fazla zevk alabilirsiniz.

Eğer vereceğiniz bir dersi bir anda bütünüyle değiştirmeye çalışırsanız, bu hem sizi yıpratır, hem de çok kıymetli araştırma zamanınızın büyük bir kısmını çalacaktır. Bunlara ek olarak, sizin üzerinizde yoğun baskı oluşacak ve öğrenciler de bu büyük değişime karşı yine aynı büyüklükte bir direniş göstereceklerdir. Bunun yerine yeni yöntemlerden bir ya da iki tanesini seçerek, yavaş yavaş uygulamaya başlayabilirsiniz. Siz ve öğrencileriniz yeni uygulamalara alıştıktan sonra uygulamaları genişleterek tüm dersi kapsamını sağlayabilir veya yeni uygulamalarla öğrencileri tanıştırebilirsiniz. Bu şekilde öğretim büyük bir ilerleme dönemine girecek ve yıllar boyunca kendi kendini yenileyen bir öğretim programınız oluşacaktır. Bu da bütün öğretim üyelerinin ihtiyacı olan en önemli unsurdur.

Araştırma Üzerine:

Akademik çalışmalarınızın odaklanmasını sağlayınız. Birçok birbirinden bağımsız konuyla ilgili araştırmalardan kaçınınız. Genel konularda uzman olmak, günümüzde pek değerli değildir. Araştırmalarınızın tematik olmasını, kendinizin de o konu üstünde deneyim kazanmanızı ve uzmanlaşmanızı sağlayınız. O alanda gitgide tanınmaya başlayıp ulusal ve uluslararası uzman haline geliniz. Unutmayın ki araştırma destekleri, o alanda kendini ispat etmiş kişilere çok daha kolay verilmektedir.

Her zaman yazınız, yazınız, yazınız. Proje destekleri için teklifler, yayınlanması için de makaleler yazmaya düzenli olarak (günlük 30 ila 60 dakika) zaman ayırınız. Yazdığınız makalelerin ve destek başvurularının masanızın üzerinde değil, postada olmasını sağlayınız.

Çevrenizdeki mevcut araştırma desteklerini hemen araştırıp öğreniniz. Araştırmalarda kullanılabilecek finans kaynaklarını saptayıp onları elde ediniz. Araştırma programınız için destek ararken, sadece yeni öğretim üyeleri için olan destekleri göz ardı etmeyiniz. Araştırma ortağı bulmak için aktif olunuz. Sizinle aynı araştırma ve öğretim merakı olan diğer öğretim üyelerini belirleyiniz. Onlarla beraber yapabileceğiniz aktiviteleri ve projeleri oluşturup hayata geçiriniz.

Nasıl bir destek aradığınız önemli olmaksızın, eğer bir destek istiyorsanız kullanabileceğiniz en iyi yöntem, araştırmanızın ön çalışma sonuçlarıdır. Bu ön çalışmalar sayesinde araştırma fikrinizin uygulanabilir olduğu kanıtlanacak ve araştırma projenizin desteklenme olasılığı artacaktır. Eğer araştırma laboratuvarınız daha hazır değilse, diğer bir öğretim üyesinin laboratuvarını veya diğer üniversitelerdeki laboratuvarları kullanmak için izin isteyiniz. Eğer öğrenciniz de yoksa işi kendiniz yapınız.

Araştırma projeniz için destek başvurusu yapmadan önce, meslektaşlarınızdan öneri ve tavsiyelerde bulunmasını isteyiniz. Destek başvurusunun ilk taslağını oluşturduktan sonra, bu başvuruyu değerlendirmesi için benzer konularda çalışan sizden deneyimli öğretim üyelerinin ve akıl hocanızın okuması için teklifte bulununuz. Akıl hocanızla beraber başarılı ve başarısız destek tekliflerini değerlendiriniz. Onunla bu konu hakkında tartışın ve gerekirse ondan gerekli yerlerdeki kişilerle bağlantıya geçmesini isteyiniz. Araştırmalarınızın gelişebilmesi için, yasal, etik ve saygılı olduğunuz sürece, her türlü kaynaktan faydalanınız. Bu değerlendirmelerden sonra, başvuruya son halini vererek teslim edebilirsiniz.

Destek başvurularınızın kabul edilmemesine alışık olunuz. Destek başvuru değerlendirme komisyonlarında olmak, nelere dikkat ettiklerini öğrenmek açısından iyi bir deneyim olur (genelde ilk birkaç sayfa en önemli sayfalardır). Size rehber olabilmesi için kabul olmuş destek tekliflerine bakınız.

Öğrencilerinizi, araştırmalarınıza, destek başvurularınızın yazımında, laboratuvarınızı kurmada, bir alet çalıştırmada yardım etmeleri için devamlı olarak destekleyiniz. Bütün bu aktiviteler çok faydalı eğitim faaliyetleri olup, öğrencilerinize çok kıymetli deneyimler kazandıracak ve uzun dönemde kariyer gelişimlerine faydalı olacaktır. Kendi verdiğiniz derslerde, araştırma alanlarınızı onlarla paylaşınız. Gerekirse, diğer öğretim üyelerinin derslerinin son 5 dakikasında konuşmak için izin isteyiniz. Onların size gelmesini beklemeyiniz. Siz, onları kendinize yönlendiriniz. Özellikle yüksek lisans öğrencilerini kendinize çekmeye çalışın ve onlara danışmanlık öneriniz.

Mülakat teknikleri konusunda bir eğitim alınız. Bu teknikler, bir teknisyen, post-doc, sekreter ve hatta yüksek lisans öğrencisi alırken işinize çok yarayacaktır. Unutmayınız ki, çalışacağınız kişileri belirlemek karmamış bir iştir. Bu sebeple seçim sürecine ne kadar hazırlıklı olabilirsiniz, doğru kişiyi seçmeye o kadar yakın olacaksınız.

Araştırmalarınızı başkalarına gösterebilmenin en iyi yolu, kendi araştırma konunuzu etkin bir şekilde anlatacağınız bir seminer vermektir. Yaptığınız çalışmalarını, ulusal veya uluslararası konferanslarda ve üniversitelerde sununuz. Uluslararası tanınmanızı sağlamak için, uluslararası konferanslarda sunuşlar yapınız. Uluslararası dergilerde makaleler yayınlayınız.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Akademik dünyaya ilk adımınızı atmış bulunmanız, hem heyecan verici, hem de biraz korkutucu olabilir. Bu yolda başarıya ulaşmak için hem genel anlamda, hem de eğitim ve araştırma çalışmalarınızda başarılı olmalısınız. Bu makalede sunulan önerileri dikkate almak, başarıyı yakalamanıza yardımcı olacaktır. Unutmayınız ki sizin başarılı olmanız, sizin yetiştireceğiniz meslektaşlarınız daha da başarılı yapacak, bu sayede herkes için kazanç sağlanmış olacaktır.

KAYNAKLAR

- [1] Adam, S., "An Introduction to Learning Outcomes," EUA Bologna Handbook, Article B.2.3-1. Berlin, 2006.
- [2] Angelo, T.A. ve Cross, K.P., "Classroom Assessment Techniques: A Handbook for College Teaching," İkinci Baskı, Jossey-Bass, San Francisco, 1993.
- [3] Boice, R. ve Nimus N. "Advice for New Faculty Members," Allyn and Bacon, MA, USA, 2000.
- [4] Felder, R. M., "Teaching Engineering at a Research University: Problems and Possibilities," Educación Química, Cilt 15, Sayı 1, s. 40-42, 2004.
- [5] Felder, R. M. ve Brent R., "The ABC's of Engineering Education: Abet, Bloom's Taxonomy, Cooperative Learning, and so on," Proceedings of the 2004 American Society for Engineering Education Annual Conference & Exposition, American Society for Engineering Education, 2004.
- [6] King, M. F., "On the Right Track: A Manual for Research Mentors," Council of Graduate Schools, Washington, D.C., 26 p., 2003.
- [7] Mabrouk, P. A., "Advice to a New Faculty Member", Analytical and Bioanalytical Chemistry, Sayı 384, s. 1029-1033, 2006.